Ἔτος ΙΑ'. Ἀριθ. 2592 Ἀθῆναι 1873 Δευτέρα 1 Ἰανουαρίου

ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑ

(Ἐντὸς τῶν δήμ. ἔτους δρ. 12 / Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις . . » 16) Ἐκδιδομένη 5ῃ ἑκάστης τῆς ἑβδομάδος. (Τιμὴ καταχωρ. ἑκάστ. στίχ. λ. 40 / Ἐκάστης γνωστοπ. (10 στίχ.) δρ. 2) Ἀλλοδαπὴ δρ. 24.

Τὸ 1872.

Ἔληξε τὸ 1872 ὅπως καὶ τὰ ἄλλα καὶ ἀφῆκεν ἡμῖν πολλὰς περὶ πολλῶν ἀναμνήσεις καὶ διδάγματα ἐπωφελῆ. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δύο ἀντίθετα καὶ οὐχὶ ἀσυνήθη παρ' ἡμῖν εἴδομεν, τὴν πρόοδον δηλονότι τῆς χώρας ἐμπορικῶς, βιομηχανικῶς καὶ ὑλικῶς, καὶ τὴν ὀπισθοδρόμησιν αὐτῆς κυβερνητικῶς.

Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι τὸ ἐμπόριον, ἡ βιομηχανία καὶ τὰ ἄλλα βιοποριστικὰ ἔργα ἀναπτύσσονται καὶ προάγονται ὁσημέραι αὐξάνοντα ἐν Ἑλλάδι. Ἡ στατιστικὴ καὶ οἱ δημοσιευόμενοι πίνακες τοῦ ἐμπορίου τρανῶς ὁμολογοῦσι τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Δέκα καὶ πλείονα βιομηχανικὰ ἐργαστάσια ἀνηγέρθησαν τὸ 1872, ἡ ναυτιλία ἡμῶν ἐτράπη εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς ἄλλα μέρη, τὰ προϊόντα τῆς χώρας αὐξάνουσι καὶ ὑπερτιμῶνται, ἑταιρίαι μεταλλευτικαὶ καὶ τραπεζικαὶ ἐγκατεστάθησαν, ἡ δὲ πρὸς τὸν συνεταιρισμὸν τάσις τῶν κατοίκων ὁσημέραι κρατύνεται, ἡ δημοσία πίστις ἐδραιοῦται, καὶ καθόλου εἰπεῖν ἱκανῶς τὸ ἔθνος προπαρασκευάζεται ἵνα ἐντὸς μικροῦ συγκαταριθμηθῇ μεταξὺ τῶν πρωτευόντων λαῶν τοῦ κόσμου.

Ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει τὰ πράγματα καὶ κυβερνητικῶς. Βαίνομεν δὲ κατ' ἀντιπεπονθότα λόγον, ἀντιστρόφως δηλονότι τῶν εἰρημένων. Καὶ τοῦτο διότι δὲν ἠθελήσαμεν νὰ τραπῶμεν ἐξ ἀρχῆς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, πορευόμενοι εἰλικρινῶς καὶ τιμίως καὶ εὐόρκως. Αἱ συχναὶ τῶν ὑπουργείων μεταβολαί, αἱ ἔτι συχνότεραι διαλύσεις τῆς βουλῆς, ἡ ἀκατάσχετος ροπὴ πρὸς τὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἐπάγγελμα, καὶ τοι πενιχρὸν καὶ πρόσκαιρον, ἡ πρὸς τοὺς νόμους ἀσέβεια τῶν κρατούντων καὶ τὸ ἐμπαιζόμενον καθ' ἡμέραν καθεστὸς, ταῦτα καὶ ἔτι ἄλλα κωλύουσι τὴν πρὸς τὴν πρόοδον τάσιν τοῦ λαοῦ καὶ ὁδηγοῦσιν αὐτὸν πολλάκις εἰς τῶν νόμων τὴν ἀθέτησιν καὶ τὴν περιφρόνησιν, εἰς παρετροπὰς παντοίας καὶ εἰς πράξεις ἀξιοποίνους, δι' ἃ οὐχὶ αὐτὸς ἀλλ' οἱ ἐξωθοῦντες αὐτὸν μᾶλλον εὐθύνονται καὶ δέον ἐν καιρῷ νὰ δώσωσι λόγον τῶν πεπραγμένων.

Διελύθη πρὸ ἑνὸς ἔτους ἡ βουλὴ, διότι δὲν ἐδύνατο νὰ σχηματισθῇ πλειονοψηφία συμπαγὴς καὶ στερρὰ ὑπὲρ οὐδεμιᾶς κυβερνήσεως. Ὑπῆρχεν ἄρα τότε λόγος δικαιολογητικὸς πρὸς διάλυσιν τῆς βουλῆς, καὶ ὀρθῶς ἡ βασιλεία προσηνέχθη ἐξασκήσασα τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν αὐτῆς προνόμιον. Ἀλλ' ἡ νέα βουλὴ δὲν ἐπέζησεν. Ἀπὸ τοῦ σχηματισμοῦ ἔτι αὐτῆς ἀπεφασίσθη ἡ καταδίκη καὶ ὁ θάνατος αὐτῆς, οὐχὶ ὅτι παρανόμως συνεκροτήθη, ὡς εἶπεν ὁ πρωθυπουργὸς, ἀλλὰ διότι πεῖσμα ἀσύγγνωστον καὶ ἐπιμονὴ ἀδικαιολόγητος ὠδήγησεν εἰς τοῦτο τοὺς ἐπιχειρήσαντας τοῦ ἔργου τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἡ διάλυσις τῆς βουλῆς ἀπεδοκιμάσθη, διότι ἐγένετο χωρὶς λόγου καὶ χωρὶς αἰτίας. Ἕνεκα δὲ τούτου τῶν κυβερνητικῶν ἡ πορεία ὑστασιάτησε καὶ πολλὰς ζημίας τὸ ἔθνος ὑπεβλήθη καὶ αὖθις νὰ ὑποστῇ. Διότι ἐντεῦθεν προκύπτει ὁπισθοδρόμησις τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, παραλυσία ἐν τῇ διοικήσει, χαλάρωσις τῶν οἰκονομικῶν, ὁ δὲ λαὸς ἐκτρέπεται εἰς ἐγκλήματα ἐν τῇ ἐξάψει τῶν παθῶν, ἐξ οὗ ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν φυγοδίκων, οἵτινες ἄλλως εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄνθρωποι φιλήσυχοι, τίμιοι καὶ ἐργατικοί, ἐξωθούμενοι εἰς τὰ ἐγκλήματα ἐκ τῶν κατ' ἐπαρχίας ἐκλογικῶν διενέξεων. Τοιαῦτα ἦν τὰ ἀποτελέσματα τῶν συχνῶν διαλύσεων, ὅπερ σπανίως καὶ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ ἀλλαχοῦ γίνεται.

Ἡ Ἑλλὰς ἀπηλλάγη ἀπὸ παλλοῦ τῆς λῃστείας, ἥτις ἄλλοτε ἐλυμαίνετο τὴν χώραν καὶ κατήσχυνε τὸ ἔθνος. Ἀλλ' ἡ λῃστεία σώζεται ἔτι καὶ δὴ ἀκμάζει ἐν Τουρκίᾳ, ὅθεν εἰσβάλλει ἐκάστοτε καὶ εἰς τὸ ἑλληνικὸν, ἔνθα ὅμως ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ διαμονὴ αὐτῆς. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἡ Ἑλλὰς φωλεὰ λῃστῶν, ὡς τινες λέγουσι καὶ γράφουσιν, ὅπως ἐν γνώσει συκοφαντήσωσιν ἡμᾶς. Δύναται δὲ ὁ βουλόμενος νὰ διατρέξῃ πᾶσαν τὴν χώραν καὶ νὰ διέλθῃ ἀπρόσβατα ὄρη καὶ βάση πυκνὰ μηδόλως φοβούμενος ὅτι θὰ ἐμπέσῃ εἰς χεῖρας λῃστῶν, διότι οὐδαμοῦ τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν.

Τὸ μέγα ζήτημα τοῦ Λαυρίου μένει ἔτι ἐκκρεμὲς καὶ ἄλυτον. Ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἰταλία, συνηγοροῦσαι ὑπὲρ ἑταιρίας μηδὲν δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐκβολάδων κεκτημένης, στενοχωροῦσι τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐπιζητοῦσιν ἄδικα καὶ ἀνελεύθερα, βιάζουσαι αὐτὴν νὰ ἀποδεχθῇ ἀδίκους καὶ ἐκνόμους αἰτήσεις. Καταστήσασαι, ὡς μὴ ὤφελε, τὸ ζήτημα διεθνὲς πειρῶνται νὰ ὑποχρεώσωσιν ἡμᾶς νὰ προσχωρήσωμεν ἀδικούμενοι καὶ ταπεινούμενοι. Ἀλλ' εἰς τοῦτο καὶ ἡμῶν ἡ κουρότης καὶ ἡ ἀκρισία πλείστον συνετέλεσεν. Ὁ νόμος τοῦ 1871 ἔδωκεν ἀφορμὴν ἐπεμβάσεως εἰς τοὺς ξένους. Ὄψονται οἱ τὰ πράγματα μέχρι τούτου ἐξωθήσαντες καὶ τὴν εὐπιστίαν τοῦ λαοῦ ὡς ὅπλον δημοκοπίας μεταχειρισθέντες. Ἐλλείπει δυστυχῶς ἀφ' ἡμῶν ἡ πολιτικὴ φρόνησις, τὸ δὲ ἴδιον συμφέρον ὀδηγεῖ δείποτε πολλῶν πολιτευομένων τὰς πράξεις. Πρὸ τοῦ τοιούτου συμφέροντος τὰ πάντα ἔνιοι θυσιάζουσιν οὐχὶ βεβαίως ἐκ προθέσεως καὶ ἐν ἐπιγνώσει, ἀλλ' ἐκ κουφότητος καὶ ἐπάρσεως πυδαριώδους καὶ ἀκρισίας ἀσυγγνώστου.

Ἀλλ' ἐν ᾧ χρόνῳ τοιαῦτα παρ' ἡμῖν συνέβαιναν μέγαν ὁ ἑλληνισμὸς ἠγωνίζετο καὶ κρατερὸν ἀγῶνα, οὗ τὸ τέλος ἄδηλον. Οἱ τοὺς Βουλγάρους κατὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ὑποκινήσαντες τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ ἑλληνισμοῦ ἤγειραν, ἐπιφθόνως ὑποβλέποντες τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ διανοητικὴν καὶ ὑλικὴν προαγωγήν. Ἕνεκα δὲ τούτου ὑπέξεκα ὕθη τὸ φρόνημα καὶ ἐκεντήθη ἡ φιλατιμία αὐτοῦ, ὁ δὲ κίνδυνος τοὺς πάντας ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνήγαγε καὶ εἰς κοινὴν πρὸς ἀποτροπὴν ἐργασίαν συνήνωσε. Δὲν φθονεῖ ὁ ἑλληνισμὸς οὐδ' ἀντιστρατεύεται εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἄλλων φύλων, εὔχεται μάλιστα καὶ συνεργάζεται